

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XIII — Nr. 438

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 6 august 2001

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 126 din 26 aprilie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. 1, ale art. 172 alin. 1 și ale art. 224 din Codul de procedură penală.....	1-4	925.	— Ordin al ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței pentru completarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor nr. 777/1999 privind aprobarea tarifelor pentru prestații și servicii efectuate de Inspectoratul Navigației Civile — I.N.C. și de căpităniile de port din subordine la navele sub pavilion român și străin în porturile din România.....
Decizia nr. 128 din 26 aprilie 2001 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. 1 și art. 224 din Codul de procedură penală	4-6	1.468.	— Ordin al ministrului finanțelor publice privind stabilirea intervalului de emiteră a deciziei de impunere anuală.....
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
500. — Ordin al ministrului muncii și solidarității sociale pentru stabilirea valorii nominale indexate a unui tichet de masă pentru semestrul II 2001	7		

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 126

din 26 aprilie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. 1, ale art. 172 alin. 1 și ale art. 224 din Codul de procedură penală

Lucian Mihai — președinte
Costică Bulai — judecător
Constantin Doldur — judecător
Kozsokár Gábor — judecător
Ioan Muraru — judecător
Nicolae Popa — judecător
Lucian Stângu — judecător
Romul Petru Vonica — judecător
Iuliana Nedelcu — procuror
Cristina Radu — magistrat-asistent

art. 224 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Costel Câmpian în Dosarul nr. 220/2000 al Curții Militare de Apel.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, invocând în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 210 din 26 octombrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 5 martie 2001.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 6 alin. 1, ale art. 172 alin. 1 și ale

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 10 octombrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 220/2000, **Curtea Militară de Apel a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 6 alin. 1, ale art. 172 alin. 1 și ale art. 224 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Costel Cămpian.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 224, ale art. 6 alin. 1 și ale art. 172 alin. 1 din Codul de procedură penală nu asigură persoanelor cercetate, în faza efectuării actelor premergătoare începerii urmăririi penale, exercitarea dreptului la apărare, încălcându-se astfel art. 24 alin. (1) și art. 20 din Constituție, precum și prevederile art. 6 pct. 3 lit. a)—d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În motivarea acestei susțineri se arată că „în faza actelor premergătoare se pot administra orice mijloace de probă în secret, fără ca acuzatul să ia la cunoștință oficial despre faptele ce i se impută”, precum și că, în aceeași fază, „persoanei cercetate, împotriva căreia se administrează probe în acuzare, nu îi este garantat dreptul la apărare, întrucât formal nu are calitatea de învinuit și nici de inculpat”.

Curtea Militară de Apel, exprimându-și opinia, apreciază că „art. 224 din Codul de procedură penală, privit prin coroborarea sa cu art. 6 alin. 1 și art. 172 alin. 1 din Codul de procedură penală, nu este contrar, principial, cu prevederile Constituției României, inclusiv cu referire la art. 20 alin. (1) și art. 24 din Legea fundamentală”.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, cu privire la susținerile referitoare la încălcarea art. 24 din Constituție se arată că dreptul la apărare „cuprinde totalitatea drepturilor și regulilor procedurale care oferă persoanei posibilitatea de a se apăra împotriva acuzațiilor ce i se aduc și posibilitatea folosirii unui avocat” și că „atât art. 6 alin. 1, cât și art. 172 alin. 1 nu fac altceva decât să transpună în Codul de procedură penală garanțiile constituționale menționate mai sus, prin acordarea posibilității părților de a avea garantat, pe tot parcursul procesului penal, dreptul la apărare și de a beneficia, în cursul urmăririi penale, de un avocat”. Cu raportare la același text constituțional se mai arată că, „prin simpla instituire a posibilității efectuării, în vederea începerii urmăririi penale, a unor acte premergătoare”, art. 224 din Codul de procedură penală „nu este de natură a aduce atingere dreptului la apărare, atâta timp cât acesta este pe deplin respectat în cursul procesului penal — actele premergătoare efectuându-se în vederea începerii urmăririi penale, deci înainte de începerea procesului penal”. În legătură cu susținerea privind încălcarea pct. 3 al art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale se arată că aceste prevederi impun „existența unei comunicări din partea autorităților cu privire la imputarea săvârșirii unei infracțiuni”, sens în care „este

suficientă luarea unor măsuri care să presupună existența unei astfel de imputări”, cum ar putea fi, de exemplu, „percheziționarea unei persoane sau a domiciliului unei persoane, confiscarea anumitor bunuri, cererea de ridicare a imunității parlamentare, mandatul unui judecător de punere sub sechestru a unei clădiri, arestarea unei persoane, începerea urmăririi penale etc.”. În acest sens se invocă și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 6 alin. 1, ale art. 172 alin. 1 și ale art. 224 din Codul de procedură penală, al căror conținut este următorul:

— Art. 6 alin. 1: *„Dreptul de apărare este garantat învinuitului, inculpatului și celorlalte părți în tot cursul procesului penal”;*

— Art. 172 alin. 1: *„În cursul urmăririi penale, apărătorul învinuitului sau inculpatului are dreptul să asiste la efectuarea oricărui act de urmărire penală și poate formula cereri și depune memorii. Lipsa apărătorului nu împiedică efectuarea actului de urmărire penală, dacă există dovada că apărătorul a fost încunostințat de data și ora efectuării actului.”;*

— Art. 224: *„În vederea începerii urmăririi penale, organul de urmărire penală poate efectua acte premergătoare.”*

De asemenea, în vederea strângerii datelor necesare organelor de urmărire penală pentru începerea urmăririi penale, pot efectua acte premergătoare și lucrătorii operativi din Ministerul de Interne, precum și din celelalte organe de stat cu atribuții în domeniul siguranței naționale, anume desemnați în acest scop, pentru fapte care constituie, potrivit legii, amenințări la adresa siguranței naționale.

Procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă.”

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că aceste texte din Codul de procedură penală contravin următoarelor prevederi constituționale:

— Art. 20: *„(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.*

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului, la care România este parte, și legile interne, au prioritate reglementările internaționale.”;

— Art. 24: *„(1) Dreptul la apărare este garantat.*

(2) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.”

Totodată, se arată că sunt încălcate și dispozițiile art. 6 pct. 3 lit. a)—d) din Convenția pentru apărarea drepturilor

omului și a libertăților fundamentale, potrivit cărora: „Orice acuzat are, în special, dreptul:

a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

b) să dispună de timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;

c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer;

d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzării și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzării; [...].“

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea Constituțională constată că în esență autorul excepției de neconstituționalitate critică dispozițiile art. 6 alin. 1 și ale art. 172 alin. 1 din Codul de procedură penală, întrucât acestea limitează exercițiul dreptului la apărare al învinutului și al inculpatului, asigurându-l doar pe parcursul procesului penal, iar nu și în faza premergătoare procesului, deși în temeiul art. 224 din același cod organul de urmărire penală efectuează numeroase acte de cercetare anterior declanșării procesului penal. Se susține că organul de urmărire penală nu este obligat să încunoașteze persoana cercetată în legătură cu actele premergătoare și nici să asigure acesteia exercitarea dreptului la apărare și asistarea apărătorului la efectuarea acestor acte. În consecință, se apreciază că aceste texte din Codul de procedură penală contravin art. 24 din Constituție și art. 6 pct. 3 lit. a)—d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

I. În legătură cu susținerea potrivit căreia dispozițiile legale criticate încalcă prevederile art. 24 din Constituție, Curtea Constituțională constată că, dimpotrivă, atât art. 6 alin. 1, cât și art. 172 alin. 1 din Codul de procedură penală transpun în norme procedurale, pentru inculpat, învinuit și celelalte părți ale procesului penal, pe tot parcursul procesului penal, principiul constituțional al dreptului la apărare, inclusiv sub aspectul dreptului acestora de a fi asistați de apărător.

Curtea constată, de asemenea, că în conformitate cu dispozițiile art. 2 alin. 1 din Codul de procedură penală „Procesul penal se desfășoară atât în cursul urmăririi penale cât și în cursul judecății, potrivit dispozițiilor prevăzute de lege“. Art. 224 din Codul de procedură penală reglementează posibilitatea efectuării unor acte premergătoare începerii procesului penal. Faza actelor premergătoare nu este parte componentă a procesului penal și, într-adevăr, pentru această fază nu este reglementată asigurarea exercitării dreptului la apărare. Este de observat însă că potrivit prevederilor art. 224 alin. 1 din Codul de procedură penală actele premergătoare se efectuează „în vederea începerii urmăririi penale“.

Începerea urmăririi penale se dispune, de principiu, *in rem*, atunci când există date cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, astfel cum prevede art. 228 alin. 1 din Codul de procedură penală, potrivit căruia „Organul de urmărire penală sesizat în vreunul din modurile prevăzute în art. 221 dispune prin rezoluție începerea urmăririi penale, când din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor premergătoare efectuate nu rezultă vreunul din cazurile de împiedicare a punerii în mișcare

a acțiunii penale prevăzute în art. 10, cu excepția celui de la lit. b¹)“. Începerea urmăririi penale se dispune *in personam* numai dacă, în același timp, există suficiente date și cu privire la persoana autorului infracțiunii.

Totodată, alin. 3 al art. 224 din Codul de procedură penală prevede că „Procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă“. Rezultă, prin urmare, că în această fază, cu excepția procesului-verbal menționat în textul citat, nu pot fi efectuate acte de procedură care să constituie mijloace de probă în sensul prevederilor art. 64 din Codul de procedură penală și care să vizeze o anumită persoană bănuită ca fiind autorul infracțiunii.

De altfel, asupra constituționalității dispozițiilor art. 6 din Codul de procedură penală, prin raportare la art. 24 din Constituție, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat, și anume prin Decizia nr. 141 din 5 octombrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 585 din 30 noiembrie 1999. Prin această decizie, respingând excepția de neconstituționalitate, Curtea a reținut că „garantarea dreptului la apărare nu se poate asigura în afara procesului penal, înainte de începerea urmăririi penale, când făptuitorul nu are calitatea procesuală de învinuit sau inculpat. [...] Efectuarea de către organele de urmărire penală a unor acte premergătoare, anterior începerii urmăririi penale, în vederea strângerii datelor necesare declanșării procesului penal, nu reprezintă momentul începerii procesului penal și se efectuează tocmai pentru a se constata dacă sunt sau nu temeiuri pentru începerea procesului penal“. S-a mai reținut că deși, „în conformitate cu prevederile art. 224 din Codul de procedură penală, procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă, dreptul la apărare al învinutului nu poate fi considerat ca fiind încălcat, pentru că acesta are posibilitatea de a-l combate cu alt mijloc de probă, atunci când instanța înțelege să-i dea eficiență“.

Așa fiind și întrucât nu au intervenit împrejurări noi de natură să modifice această jurisprudență, Curtea Constituțională urmează să respingă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 6 alin. 1, ale art. 172 alin. 1 și ale art. 224 din Codul de procedură penală, cu raportare la prevederile art. 24 din Constituție.

II. De asemenea, Curtea Constituțională constată că este neîntemeiată și cea de-a doua critică de neconstituționalitate referitoare la încălcarea prevederilor art. 6 pct. 3 lit. a)—d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând această critică, Curtea reține că art. 6 pct. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale reglementează drepturile „acuzatului“. În sensul acestui articol noțiunea de „acuzat“ privește persoana căreia i se impută, formal și explicit sau implicit, prin efectuarea unor acte de urmărire penală îndreptate împotriva sa, săvârșirea unei infracțiuni. Așa cum s-a arătat și anterior, asemenea acte se efectuează, potrivit regulilor procedurii penale române, doar în cursul procesului penal, în condițiile asigurării exercitării dreptului la apărare prevăzut la art. 24 din Constituție.

Față de cele arătate Curtea reține că textele de lege criticate nu aduc atingere dreptului la apărare nici prin raportarea lor la prevederile art. 6 pct. 3 lit. a)—d) din

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prevederi aplicabile potrivit dispozițiilor art. 20 din Constituție, excepția de neconstituționalitate urmând să fie respinsă și sub acest aspect.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi în ceea ce privește soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate a art. 224 din Codul de procedură penală,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 6 alin. 1, ale art. 172 alin. 1 și ale art. 224 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Costel Câmpian în Dosarul nr. 220/2000 al Curții Militare de Apel. Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 aprilie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Cristina Radu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 128

din 26 aprilie 2001

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. 1 și ale art. 224 din Codul de procedură penală

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Cristina Radu	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 172 alin. 1 și ale art. 224 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Dumitru Jude în Dosarul nr. 5.618/2000 al Judecătoriei Sectorului 5 București.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca fiind neîntemeiată, invocând în acest sens Decizia Curții Constituționale nr. 210 din 26 octombrie 2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 110 din 5 martie 2001.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 6 septembrie 2000, pronunțată în Dosarul nr. 5.618/2000, **Judecătoria Sectorului 5 București a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 172 alin. 1 și ale art. 224 din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Dumitru Jude.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 224 și ale art. 172 alin. 1 din Codul de procedură penală nu asigură persoanelor cercetate, în faza efectuării actelor premergătoare începerii urmăririi penale, exercitarea dreptului la apărare, încălcându-se astfel art. 24 alin. (1), art. 49 și art. 20 alin. (1) din Constituție, precum și prevederile art. 6 pct. 3 lit. a)—d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În motivarea acestei susțineri se arată că „în faza actelor premergătoare s-au efectuat acte care țin de esența urmăririi penale”, precum și că, „prin efectuarea activității de urmărire penală propriu-zisă în faza actelor premergătoare, a fost golită de conținut faza de urmărire penală a procesului penal”.

Judecătoria Sectorului 5 București, exprimându-și opinia, apreciază că „dispozițiile art. 224 și ale art. 172 alin. 1 din Codul de procedură penală nu contravin art. 20, art. 24 alin. (1) și art. 49 din Constituția României, excepția de neconstituționalitate fiind neîntemeiată”.

Potrivit prevederilor art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale

Parlamentului și Guvernului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, cu privire la susținerile referitoare la încălcarea art. 24 din Constituție, se arată că dreptul la apărare „cuprinde totalitatea drepturilor și regulilor procedurale care oferă persoanei posibilitatea de a se apăra împotriva acuzațiilor ce i se aduc și posibilitatea folosirii unui avocat” și că „art. 172 alin. 1 nu face altceva decât să transpună în Codul de procedură penală garanțiile constituționale menționate mai sus, prin acordarea posibilității părților de a avea garantat, pe tot parcursul procesului penal, dreptul la apărare și de a beneficia, în cursul urmăririi penale, de un avocat”. Cu raportare la același text constituțional se mai arată că „prin simpla instituire a posibilității efectuării, în vederea începerii urmăririi penale, a unor acte premergătoare” art. 224 din Codul de procedură penală „nu este de natură a aduce atingere dreptului la apărare, atâta timp cât acesta este pe deplin respectat în cursul procesului penal — actele premergătoare efectuându-se în vederea începerii urmăririi penale, deci înaintea începerii procesului penal”. În legătură cu susținerile privind încălcarea pct. 3 al art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale se arată că aceste prevederi impun „existența unei notificări din partea autorităților cu privire la imputarea săvârșirii unei infracțiuni”, sens în care „este suficientă luarea unor măsuri care să presupună existența unei astfel de imputări”, cum ar putea fi, de exemplu, „percheziționarea unei persoane sau a domiciliului unei persoane, confiscarea anumitor bunuri, cererea de ridicare a imunității parlamentare, mandatul unui judecător de punere sub sechestru a unei clădiri, arestarea unei persoane, începerea urmăririi penale etc.”.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 144 lit. c) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 12 și 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 172 alin. 1 și ale art. 224 din Codul de procedură penală, al căror conținut este următorul:

— Art. 172 alin. 1: „*În cursul urmăririi penale, apărătorul învinuitului sau inculpatului are dreptul să asiste la efectuarea oricărui act de urmărire penală și poate formula cereri și depune memorii. Lipsa apărătorului nu împiedică efectuarea actului de urmărire penală, dacă există dovada că apărătorul a fost încunoștințat de data și ora efectuării actului.*”;

— Art. 224: „*În vederea începerii urmăririi penale, organul de urmărire penală poate efectua acte premergătoare.*”

De asemenea, în vederea strângerii datelor necesare organelor de urmărire penală pentru începerea urmăririi penale, pot

efectua acte premergătoare și lucrătorii operativi din Ministerul de Interne, precum și din celelalte organe de stat cu atribuții în domeniul siguranței naționale, anume desemnați în acest scop, pentru fapte care constituie, potrivit legii, amenințări la adresa siguranței naționale.

Procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă.”

Autorul excepției de neconstituționalitate susține că aceste texte din Codul de procedură penală contravin următoarelor prevederi constituționale:

— Art. 20 alin. (1): „*Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile cetățenilor vor fi interpretate și aplicate în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care România este parte.*”;

— Art. 24 alin. (1): „*Dreptul la apărare este garantat.*”;

— Art. 49: „*(1) Exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: apărarea siguranței naționale, a ordinii, a sănătății ori a moralei publice, a drepturilor și a libertăților cetățenilor; desfășurarea instrucției penale; prevenirea consecințelor unei calamități naturale ori ale unui sinistru deosebit de grav.*”

(2) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Totodată se arată că sunt încălcate și dispozițiile art. 6 pct. 3 lit. a)—d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, potrivit cărora: „*Orice acuzat are, în special, dreptul:*

a) să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, asupra naturii și cauzei acuzației aduse împotriva sa;

b) să dispună de timpul și înlesnirile necesare pregătirii apărării sale;

c) să se apere el însuși sau să fie asistat de un apărător ales de el și, dacă nu dispune de mijloacele necesare pentru a plăti un apărător, să poată fi asistat în mod gratuit de un avocat din oficiu, atunci când interesele justiției o cer;

d) să întrebe sau să solicite audierea martorilor acuzației și să obțină citarea și audierea martorilor apărării în aceleași condiții ca și martorii acuzației; [...].”

Examinând excepția de neconstituționalitate ridicată, Curtea Constituțională constată că în esență autorul acesteia critică dispozițiile art. 172 alin. 1 din Codul de procedură penală, întrucât acestea limitează exercițiul dreptului la apărare al învinuitului și al inculpatului, asigurându-l doar pe parcursul procesului penal, iar nu și în faza premergătoare procesului, deși în temeiul art. 224 din același cod organul de urmărire penală efectuează numeroase acte de cercetare anterior declanșării procesului penal. Se susține că organul de urmărire penală nu este obligat să încunoștințeze persoana cercetată în legătură cu actele premergătoare și nici să asigure acesteia exercitarea dreptului la apărare și asistarea apărătorului la efectuarea acestor acte. În consecință, se apreciază că aceste texte din Codul de procedură penală contravin art. 24 din Constituție și art. 6 pct. 3 lit. a)—d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În legătură cu susținerea potrivit căreia dispozițiile legale criticate încalcă prevederile art. 24 din Constituție, Curtea Constituțională constată că, dimpotrivă, art. 172 alin. 1 din

Codul de procedură penală transpune în norme procedurale, pentru inculpat, învinuit și celelalte părți ale procesului penal, pe tot parcursul procesului penal, principiul constituțional al dreptului la apărare, precum și dreptul acestora de a fi asistați de apărător.

Curtea constată, de asemenea, că în conformitate cu dispozițiile art. 2 alin. 1 din Codul de procedură penală „Procesul penal se desfășoară atât în cursul urmăririi penale cât și în cursul judecății, potrivit dispozițiilor prevăzute de lege”. Art. 224 din Codul de procedură penală reglementează posibilitatea efectuării unor acte premergătoare începerii procesului penal. Faza actelor premergătoare nu este parte componentă a procesului penal și, într-adevăr, pentru această fază nu este reglementată asigurarea exercitării dreptului la apărare. Este de observat însă că potrivit prevederilor art. 224 alin. 1 din Codul de procedură penală actele premergătoare se efectuează „în vederea începerii urmăririi penale”.

Începerea urmăririi penale se dispune, de principiu, *in rem*, atunci când există date cu privire la săvârșirea unei infracțiuni, astfel cum prevede art. 228 alin. 1 din Codul de procedură penală, potrivit căruia „Organul de urmărire penală sesizat în vreunul din modurile prevăzute în art. 221 dispune prin rezoluție începerea urmăririi penale, când din cuprinsul actului de sesizare sau al actelor premergătoare efectuate nu rezultă vreunul din cazurile de împiedicare a punerii în mișcare a acțiunii penale prevăzute în art. 10, cu excepția celui de la lit. b¹)”.

Începerea urmăririi penale se dispune *in personam* numai dacă, în același timp, există suficiente date și cu privire la persoana autorului infracțiunii.

Totodată alin. 3 al art. 224 din Codul de procedură penală prevede că „Procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă”. Rezultă, deci, că în această fază, cu excepția procesului-verbal menționat în textul citat, nu pot fi efectuate acte care să constituie mijloace de probă în sensul prevederilor art. 64 din Codul de procedură penală și care să vizeze o anumită persoană, bănuită ca fiind autorul infracțiunii.

De altfel, prin Decizia nr. 141 din 5 octombrie 1999, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 585 din 30 noiembrie 1999, Curtea a reținut că „garantarea dreptului la apărare nu se poate asigura în afara

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 144 lit. c) și al art. 145 alin. (2) din Constituție, al art. 13 alin. (1) lit. A. c), al art. 23 alin. (3) și al art. 25 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, cu majoritate de voturi în ceea ce privește soluția de respingere a excepției de neconstituționalitate a art. 224 din Codul de procedură penală,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 172 alin. 1 și ale art. 224 din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Dumitru Jude în Dosarul nr. 5.618/2000 al Judecătoriei Sectorului 5 București.

Definitivă și obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 aprilie 2001.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

procesului penal, înainte de începerea urmăririi penale, când făptuitorul nu are calitatea procesuală de învinuit sau inculpat. [...] Efectuarea de către organele de urmărire penală a unor acte premergătoare, anterior începerii urmăririi penale, în vederea strângerii datelor necesare declanșării procesului penal, nu reprezintă momentul începerii procesului penal și se efectuează tocmai pentru a se constata dacă sunt sau nu temeiuri pentru începerea procesului penal”. S-a mai reținut, de asemenea, că, deși, „în conformitate cu prevederile art. 224 din Codul de procedură penală, procesul-verbal prin care se constată efectuarea unor acte premergătoare poate constitui mijloc de probă, dreptul la apărare al învinuitului nu poate fi considerat ca fiind încălcat, pentru că acesta are posibilitatea de a-l combate cu alt mijloc de probă”.

Așa fiind și întrucât nu au intervenit împrejurări noi de natură să modifice această jurisprudență, Curtea Constituțională urmează să respingă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 172 alin. 1 și ale art. 224 din Codul de procedură penală, cu rapoartare la prevederile art. 24 din Constituție.

De asemenea, Curtea Constituțională constată că este neîntemeiată și cea de-a doua critică de neconstituționalitate, referitoare la încălcarea prevederilor art. 6 pct. 3 lit. a)—d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Sub acest aspect Curtea reține că art. 6 pct. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale reglementează drepturile „acuzatului”. În sensul acestui articol noțiunea de „acuzat” privește persoana căreia i se impută, formal și explicit sau implicit, prin efectuarea unor acte de urmărire penală îndreptate împotriva sa, săvârșirea unei infracțiuni. Așa cum s-a arătat și anterior, asemenea acte se efectuează, potrivit regulilor procedurii penale române, doar în cursul procesului penal, în condițiile asigurării exercitării dreptului la apărare prevăzut la art. 24 din Constituție.

Față de cele arătate Curtea reține că textele de lege criticate nu aduc atingere dreptului la apărare nici prin raportarea lor la prevederile art. 6 pct. 3 lit. a)—d) din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prevederi aplicabile potrivit dispozițiilor art. 20 din Constituție, excepția de neconstituționalitate urmând să fie respinsă și sub acest aspect.

CVISION
TECHNOLOGIES
Marketing-asistent,
Cristina Radu

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

ORDIN

pentru stabilirea valorii nominale indexate a unui tichet de masă pentru semestrul II 2001

Ministrul muncii și solidarității sociale,
în temeiul art. 31 din Normele de aplicare a Legii nr. 142/1998 privind acordarea tichetelor de masă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 5/1999, și al art. 7 din Hotărârea Guvernului nr. 4/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, cu modificările și completările ulterioare,
emite următorul ordin:

Art. 1. — Pentru semestrul II 2001, începând cu luna septembrie 2001 valoarea nominală indexată a unui tichet de masă, stabilită potrivit prevederilor art. 31 alin. (3) teza de două alin. (4) și (5) din Normele de aplicare a Legii nr. 142/1998 privind acordarea tichetelor de masă, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 5/1999, este de 41.000 lei.
Art. 2. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul muncii și solidarității sociale,
Ion Giurescu,
secretar de stat

București, 18 iulie 2001.
Nr. 500

MINISTERUL LUCRĂRILOR PUBLICE,
TRANSPORTURILOR ȘI LOCUINȚEI

ORDIN

pentru completarea anexei la Ordinul ministrului transporturilor nr. 777/1999 privind aprobarea tarifelor pentru prestații și servicii efectuate de Inspectoratul Navigației Civile — I.N.C. și de căpităniile de port din subordine la navele sub pavilion român și străin în porturile din România

Ministrul lucrărilor publice, transporturilor și locuinței,
având în vedere Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 617/2001 pentru aprobarea modelului și conținutului atestatelor de confirmare a brevetelor/certificatelor de capacitate pentru personalul navigant maritim, a atestatului de recunoaștere a unui brevet străin și a certificatelor de specializare pentru personalul navigant maritim,
în temeiul prevederilor art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 48/1994 privind modificarea unor taxe pentru folosirea drumurilor publice și pentru unele prestări de servicii în porturi și aeroporturi, aprobată prin Legea nr. 123/1994, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 4 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 3/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Lucrărilor Publice, Transporturilor și Locuinței,
emite următorul ordin:

Art. 1. — Anexa la Ordinul ministrului transporturilor nr. 777/1999 privind aprobarea tarifelor pentru prestații și servicii efectuate de Inspectoratul Navigației Civile — I.N.C. și de căpităniile de port din subordine la navele sub pavilion român și străin în porturile din România, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 24 ianuarie 2000, cu modificările ulterioare, se completează cu poziția nr. 61, cu următorul cuprins:

„Nr. crt.	Denumirea prestației sau a serviciului	U.M.	Tariful (lei/U.M.)	Tariful (dolari S.U.A./U.M.)
61.	Eliberarea, preschimbarea și duplicatele atestatelor de confirmare a brevetelor/certificatelor de capacitate pentru personalul navigant maritim, a atestatului de recunoaștere a unui brevet străin și a certificatului de conformitate pentru personalul navigant maritim	Document	141.000*)	5

*) Tariful este calculat la valoarea de 28.189 lei/dolar S.U.A. și va fi actualizat lunar potrivit art. 2 alin. (2) din Ordinul ministrului transporturilor nr. 777/1999 privind aprobarea tarifelor pentru prestații și servicii efectuate de Inspectoratul Navigației Civile — I.N.C. și de căpităniile de port din subordine la navele sub pavilion român și străin în porturile din România.“

Art. 2. — Inspectoratul Navigației Civile — I.N.C. va duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 3. — Prezentul ordin va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul lucrărilor publice, transporturilor și locuinței,
Miron Tudor Mitrea

București, 21 iunie 2001.
Nr. 925.

MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE

ORDIN**privind stabilirea intervalului de emitere a deciziei de impunere anuală**

Ministrul finanțelor publice,

în temeiul prevederilor art. 62 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 73/1999 privind impozitul pe venit, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 14 alin. (1) din Hotărârea Guvernului nr. 18/2001 privind organizarea și funcționarea Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare, emite următorul ordin:

Art. 1. — În perioada 1 august — 30 septembrie 2001 organul fiscal emite, pe baza datelor din declarația de venit global depusă de contribuabil și a celorlalte informații aflate la dispoziția organului fiscal, „Decizia de impunere anuală pentru veniturile realizate pe anul...” Cod 14.13.03.13/a.

Art. 2. — În cazul declarațiilor de venit global depuse de contribuabili după expirarea termenului legal de depunere, organul fiscal va emite decizia de impunere în termen de maximum 60 de zile de la depunerea declarațiilor.

Art. 3. — În cazul impozitului stabilit din oficiu sau al diferențelor de impozit constatate ca urmare a unui control fiscal, decizia de impunere se emite în termen de 15 zile de la data notei de constatare, respectiv a procesului-verbal de control, după caz.

Art. 4. — Direcția generală de proceduri fiscale, Direcția generală a tehnologiei informației, Direcția generală de administrare a veniturilor publice și a monopolurilor, precum și direcțiile generale ale finanțelor publice județene, respectiv a municipiului București, vor aduce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

p. Ministrul finanțelor publice,
Gheorghe Gherghina,
secretar de stat

București, 1 august 2001.
Nr. 1.468

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2–4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1–12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 5069427282 Trezoreria sector 5, București (alocat numai persoanelor juridice bugetare).
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 411.97.54, tel./fax 410.77.36.
Fierarul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.logicnet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro

The logo for CVISION Technologies, featuring a stylized eye or camera lens graphic to the left of the company name.